

TBMM

(S. Sayısı: 1411)

Adana Milletvekili Vahit Kirişçi ve Tokat Milletvekili Zeyid Aslan'ın; T.C. Ziraat Bankası A.Ş. ve Tarım Kredi Kooperatifleri Tarafından Kullanılan Grup Kredilerinden Doğan Kefaletin Sona Erdirilmesi Hakkında Kanun Teklifi ile Tarım, Orman ve Köyşleri ile Plan ve Bütçe Komisyonları Raporları (2/975)

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

T.C. Ziraat Bankası A.Ş. ve Tarım Kredi Kooperatifleri Tarafından Kullanılan Grup Kredilerinden Doğan Kefaletin Sona Erdirilmesi Hakkında Kanun Teklifimiz ektedir.

Gereğini saygılarımızla arz ederiz.

14/03/2007

Zeyid Aslan
Tokat

Vahit Kirişçi
Adana

GENEL GEREKÇE

Malum olunduğu üzere ülkemiz nüfusunun büyük bölümü tarım sektöründe çalışmaktadır. Tarımsal desteklerin çok yetersiz olduğu geçmiş dönemlerde, tarımsal çalışmalar sonucu elde edilen gelir, geçim düzeyinin çok altında kalmıştır. Bu sebeple çiftçilerimiz kredi alabilmek için her türlü şartı kabul etmişlerdir. Çiftçilerimiz başka alanlarda uygulaması olmayan, grup kefilliği ile birbirlerine kefil olmuşlardır. Çiftçilerimiz, hiç tanımadıkları, ödeme gücü bulunmayan, ikameti tespit edilemeyen borçluların borcunu, grup kefilliği sıfatı ile ödemek zorunda kalmaktadırlar. Teklif ile, başkalarının borcu sebebi ile müzayaka halinde bulunan çiftçimizin, bu zor durumdan kurtarılması öngörülmektedir. Bu teklif ile çiftçilerimiz, kendilerine ait olmayan ve kendilerini iflasa götürecektir. Bu borçlardan kurtulacaklardır.

T.C. Ziraat Bankası A.Ş. tarafından 2002 yılı ve öncesinde, Tarım Kredi Kooperatiflerince 2004 yılı ve öncesinde müştereken (grup kredisi şeklinde) kullanılan krediler için, 20 kadar kişinin birbirine müşterek ve müteselsilen kefil oldukları bir sistem yürürlükte bulunmaktaydı. Bu sistem kaldırılarak yerine Kredi Genel Sözleşmesi uygulaması getirilmiştir. Bu uygulamayla müşterek kredi kullanılarak T.C. Ziraat Bankası A.Ş. tarafından 2002 yılında, Tarım Kredi Kooperatiflerince 2004 yılında son verilmiştir.

Müteselsil kefilliğin uygulandığı kredilerde, bir kişi kendi borcunu ödemiş olsa bile senette yazılı olan diğer borçluların borçları için kefaletleri devam etmektedir. Çiftçilerimiz kefaletleri sebebi ile ilgili kuruluşlar tarafından Borçlar Kanunu ve İcra ve İflas Kanunu hükümleri çerçevesinde, hakkında icra takibi başlatılmakta ve haciz tazyikine muhatap olmaktadır. Kredi kullanan çiftçilerimiz müteselsil kefil oldukları diğer borçluları tanımamaktadırlar. Çiftçilerimizin birçoğunun diğer borçlularla hiçbir maddi ya da manevi ilişkisi bulunmamaktadır, diğer borçluların adreslerini, ödeme gücü bulunup bulunmadığını bilmemektedirler. Bu durum da çiftçilerimizin kendi borçlarını ödemiş olmalarına rağmen kefaletten dolayı mağdur duruma düşmelerine sebebiyet vermektedir. Bu teklifle, kendi borcunu ödeyen iyi niyetli borçluların mağduriyetleri giderilmiş olacaktır.

Diğer yandan, kefalet sorumluluğu sona erecek borçlularla aynı senetlerde yer alan ve fakat kendi borcunu ödeyemeyecek duruma düşmüş olan borçlular hakkında bu alacakların tahsili için haklarında yasal takipler sürdürülmeye devam edecektir. Bu durumdaki kişiler hakkında yapılacak yasal takip sonucu alacağın tahsili sağlanamayarak aciz vesikasına bağlanması halinde, aciz vesikasına bağlanan borçların, sosyal sorumluluk gereği Hazine tarafından karşılanması uygun olacaktır.

Üreticilerin, 1972/1581 sayılı Kanun çerçevesinde Türk çiftçisine hizmet veren Tarım Kredi Kooperatiflerinin sunduğu hizmetlerden faydalanabilmeleri için Tarım Kredi Kooperatiflerine ortak olmaları gerekmektedir. Tarım Kredi Kooperatiflerine ortak olmak için müracaat eden üreticilerden; Kooperatif bölgesinde kendisine ait arazi üzerinde tarımsal bir işletmeye sahip olmaları veya Merkez Birliğince tespit edilen esas ve ölçülerde büyük ve küçükbaş hayvancılık, kümes hayvancılığı, seracılık, arıcılık, ipekböcekçiliği, balıkçılık, yaş meyve ve sebze üreticiliği ve benzeri konularda üretim faaliyetinde bulunuyor olmaları şartı aranmakta olup, sahip oldukları tarımsal işletmelerini tapu kayıtlarıyla tevsik etmeleri, hayvan varlıklarını da Köy/Mahalle Muhtarlıklarından ve/veya Tarım İl/İlçe Müdürlüklerinden alınacak olan belgelerle tevsik etmeleri gerekmektedir. Ayrıca tarımsal faaliyetleri hakkında detaylı olarak yazılı beyanda bulunmaktadırlar. Buna göre, Tarım Kredi Kooperatifine ortak olan üreticilerden alınan belgelerin içeriği "Çiftçilik Belgesinin" içeriğini kapsamaktadır. Dolayısıyla, TKK ortaklarından ayrıca "Çiftçilik Belgesi" istenilmesi TKK'da mevcut bilgilerin tekrar alınması anlamına gelmektedir. Bu bakımdan; Tarım Kredi Kooperatiflerinden kredi kullanan ve bu Kooperatifler aracılığıyla Devletçe sağlanan her türlü destekten yararlanan çiftçilerden, yürürlükteki kanun hükümlerine göre istenilmekte olan çiftçilik belgesi istenilmemesi daha uygun olacaktır. Böylece çiftçilerimizin boşa masraf yapmaları, boşa zaman harcamaları önlenmiş olacaktır.

MADDE GEREKÇELERİ

Madde 1- Tarım Kredi Kooperatiflerince 2004 yılından önce müştereken (grup kredisi şeklinde) kullanılan krediler için 20 kadar kişinin birbirlerine müşterek ve müteselsilen kefil oldukları bir sistem yürürlükte bulunmaktaydı.

Bu sistem 2004 yılında kaldırılarak yerine Kredi Genel Sözleşmesi uygulaması getirildi. Bu yeni usulle müşterek kredi kullanırılmasına son verilerek, kefillerin diğer kredi kullanan kişiye kefil olması uygulaması getirildi.

2004 yılından önce kullanılan grup kredilerinde müşterek kredi kullanan kişiler kendi borçlarını ödemiş olsalar dahi, senette yazılı olan diğer kişilerin borçları için kefaletleri devam etmektedir. Kefaletleri devam ettiği için de Tarım Kredi Kooperatifleri tarafından Borçlar Kanunu ve İcra ve İflas Kanunu hükümleri çerçevesinde haklarında icra takibi başlatılmakta ve haciz tazyikine muhatap olmaktadır. Bu da çiftçilerimizin kendi borçlarını ödemiş olmalarına rağmen kefaletten dolayı mağdur duruma düşmelerine sebebiyet vermektedir.

Kefalet sorumluluğu sona erecek borçlularla aynı senetlerde yer alan ve kendi borcunu ödeyemeyecek duruma düşmüş olan kişiler hakkında bu alacakların tahsili için haklarında yasal takipler sürdürülmeye devam edecektir. Bu durumdaki kişiler hakkındaki yasal takip sonuçlanıp, alacağın tahsili sağlanamayarak aciz vesikasına bağlanması halinde, aciz vesikasına bağlanan alacaklarının, Devletimizin sosyal sorumluluğu gereği, Hazine tarafından karşılanması uygun olacaktır.

Bu Kanunda hükme bağlanmamış, uygulamada karşılaşılabilecek sorunların çözümünde izlenecek yol belirlenmiştir.

Bu madde ile kendi borcunu ödeyen iyi niyetli kişilerin mağduriyetleri giderilmiş olacaktır.

Madde 2- Üreticilerin, 1972/1581 sayılı Kanun çerçevesinde Türk çiftçisine hizmet veren Tarım Kredi Kooperatiflerinin sunduğu hizmetlerden faydalanabilmeleri için Tarım Kredi Kooperatiflerine ortak olmaları gerekmektedir. Tarım Kredi Kooperatiflerine ortak olmak için müracaat eden üreticilerden; Kooperatif bölgesinde kendisine ait arazi üzerinde tarımsal bir işletmeye sahip olmaları veya Merkez Birliğince tespit edilen esas ve ölçülerde büyük ve küçükbaş hayvancılık, kümes hayvancılığı, seracılık, arıcılık, ipekböcekçiliği, balıkçılık, yaş meyve ve sebze üreticiliği ve benzeri konularda üretim faaliyetinde bulunuyor olmaları şartı aranmakta olup, sahip oldukları tarımsal işletmelerini tapu kayıtlarıyla tevsik etmeleri, hayvan varlıklarını da Köy/Mahalle Muhtarlıklarından ve/veya Tarım İl/İlçe Müdürlüklerinden alınacak olan belgelerle tevsik etmeleri gerekmektedir. Ayrıca tarımsal faaliyetleri hakkında detaylı olarak yazılı beyanda bulunmaktadırlar. Buna göre, Tarım Kredi Kooperatifine ortak olan üreticilerden alınan belgelerin içeriği "Çiftçilik Belgesinin" içeriğini kapsamaktadır. Dolayısıyla, TKK ortaklarından ayrıca "Çiftçilik Belgesi" istenilmesi TKK'da mevcut bilgilerin tekrar alınması anlamına gelmektedir. Bu bakımdan; Tarım Kredi Kooperatiflerinden kredi kullanan ve bu Kooperatifler aracılığıyla Devletçe sağlanan her türlü destekten yararlanan çiftçilerden, yürürlükteki kanun hükümlerine göre istenilmekte olan çiftçilik belgesi istenilmemesi daha uygun olacaktır. Böylece çiftçilerimizin boşa masraf yapmaları, boşa zaman harcamaları önlenmiş olacaktır.

Madde 3- Yürürlük maddesidir.

Madde 4- Yürütme maddesidir.

Tarım, Orman ve Köyişleri Komisyonu Raporu

Türkiye Büyük Millet Meclisi

Tarım, Orman ve Köyişleri Komisyonu

22/03/2007

Esas No.: 2/975

Karar No.: 61

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Başkanlığınızca 20/03/2007 tarihinde Komisyonumuza havale edilen “T. C. Ziraat Bankası A. Ş. ve Tarım Kredi Kooperatifleri Tarafından Kullanılan Grup Kredilerinden Doğan Kefaletin Sona Erdirilmesi Hakkında Kanun Teklifi (1/1245)” Komisyonumuzun 22/03/2007 tarihli 67 nci toplantısında, Tarım ve Köyişleri Bakanlığı yetkilileri ile konuyla ilgili resmi kurum yetkililerinin ve sivil toplum örgütlerinin katılımlarıyla görüşülmüştür.

Teklifle 18/4/2001 tarihli ve 2001/2312 sayılı Bakanlar Kurulu Kararı kapsamında Hazine kaynağına dönüştürülmüş tarımsal kredilerin borçluları da dahil olmak üzere T. C. Ziraat Bankası A. Ş.’den 20/08/2002, Tarım Kredi Kooperatiflerinden 30/1/2004 tarihlerinden önce aynı kredi sözleşmesi ile birden çok üreticinin, müşterek borçlu ve müteselsil kefil sıfatı ile sorumlu olmak suretiyle grup kredisi şeklinde kullandıkları tarımsal kredilerden doğan kendilerine ait borçlarını, faiz, masraf, yargılama gideri ve her türlü fer’ileri ile birlikte 31/12/2007 tarihine kadar tamamen ödemeleri şartıyla bu kişilerin aynı sözleşmedeki diğer borçlulara olan kefaletten sorumluluğunun son bulması; Tarım Kredi Kooperatiflerinden kredi kullanan ve bu kooperatifler aracılığıyla devletçe sağlanan her türlü destekten yararlanan çiftçilerden diğer kanun hükümlerine göre Tarım Kredi Kooperatiflerince istenilmekte olan çiftçi belgesinin istenmemesi öngörülmektedir.

Teklifin tümü üzerinde yapılan görüşmelerde şu hususlar belirtilmiştir: Grup kefilliği sebebi ile birçok çiftçinin mağdur olduğu dile getirilmiştir. Teklif ile, başkalarının borcu sebebi ile müzayaka halinde bulunan çiftçimizin, bu zor durumdan kurtulacağı belirtilmiştir. Bu teklifin bir af niteliği taşımadığı, bu teklif ile borcunu ödeyen çiftçilerin grup kefilliği sebebi ile uğradıkları mağduriyetlerinin giderilmesinin amaçlandığı önemle belirtilmiştir. Bu Teklifin kanunlaşmasıyla, çiftçilerimizin, kendilerine ait olmayan ve kendilerini iflasa götürecek olan borçlardan kurtulacaklarına dikkat çekilmiştir.

Teklifin tümü üzerinde yapılan görüşmelerin ardından Teklif ve gerekçesi Komisyonumuzca uygun bulunarak maddelerine geçilmiştir.

Teklifin 1 inci maddesi madde başlığı konularak kabul edilmiştir.

Teklifin 2 nci maddesi; başlık konularak, çiftçi belgesi istenmeyecek haller düzenlenerek kabul edilmiştir.

Teklifin 3 ve 4 üncü maddelerine madde başlığı eklenerek aynen kabul edilmiştir.

Teklifin tümü, Başkanlığımıza verilen redaksiyon yetkisi çerçevesinde, kanun yazım tekniğine uygun olarak düzenlenmiştir.

Raporumuz, Plan ve Bütçe Komisyonuna gönderilmek üzere Yüksek Başkanlığa saygı ile sunulur.

Başkan	Başkanvekili	Sözcü
<i>Vahit Kirişçi</i>	<i>Özkan Öksüz</i>	<i>Ahmet Ertürk</i>
Adana	Konya	Aydın
Kâtip	Üye	Üye
<i>Adem Tatlı</i>	<i>Osman Özcan</i>	<i>Mehmet Semerci</i>
Giresun	Antalya	Aydın
	(2. maddeye muhalifim)	(2. maddeye muhalifim)
Üye	Üye	Üye
<i>Memet Ali Suçın</i>	<i>Ramazan Kerim Özkan</i>	<i>Ali İhsan Merdanoğlu</i>
Batman	Burdur	Diyarbakır
	(2. maddeye muhalifim)	
Üye	Üye	Üye
<i>Necdet Budak</i>	<i>Mehmet Işık</i>	<i>İsmail Soylu</i>
Edirne	Giresun	Hatay
	(Muhalifim)	
Üye	Üye	Üye
<i>Abdullah Çetinkaya</i>	<i>Selahattin Dağ</i>	<i>Fahrettin Üstün</i>
Konya	Mardin	Muğla
	(İmzada bulunamadı)	(2. mad., 3. mad., 4. mad. muhalifim, şerh ektedir.)
Üye	Üye	Üye
<i>Necati Uzdil</i>	<i>Abdurrahman Müfit Yetkin</i>	<i>Zülfikar İzol</i>
Osmaniye	Şanlıurfa	Şanlıurfa
(Tümüne muhalifim)		
	Üye	Üye
	<i>Ahmet Kambur</i>	<i>Maliki Ejder Arvas</i>
	Tekirdağ	Van

MUHALEFET ŞERHİ

22/3/2007 tarihinde Tarım, Orman ve Köyişleri Komisyonunda görüşülerek kabul edilen T.C. Ziraat Bankası A.Ş. ve Tarım Kredi Kooperatifleri Tarafından Kullanılan Grup Kredilerinden Doğan Kefaletin Sona Erdirilmesi Hakkındaki Kanun Teklifinin 2 nci, 3 üncü ve 4 üncü maddelerine muhalifiz.

Ziraat odaları, Anayasada belirlenen meslek mensuplarının hak ve menfaatlerini koruyamaz duruma getirdiği gibi çiftçilikle ilişkisi olmayan kişilere de Tarım Kredi Kooperatifleri aracılığı ile devlet desteklerinin ödenmesini sağlamaktadır.

Bir çiftçinin çiftçi olduğunu belgeleyebilmesi yani çiftçilik mesleğini ispat etmesi ancak Meslek Odasından, Ziraat Odasından alacağı belge ile mümkündür. Nitekim Avukatlık mesleğini icra etmek isteyen kişilerin Barodan, Doktorluk mesleğini icra etmek isteyen kişilerin Tabipler Odasından, tüccarların TOBB'dan, esnafın TESK'ten vs. belge alarak ancak mesleğini icra etmesi mümkündür.

Tarım Kredi Kooperatifi ortağı olan kişilerin ortaklığının devamı süresince çiftçi sayılması, çiftçi ve çiftçilik faaliyetinin tanımının yapıldığı 6964 sayılı Kanunun 5184 sayılı Kanunla değişik 1/A maddesine de aykırıdır.

Teklif metni gerekçesinde, Tarım Kredi Kooperatifi ortağı olmak, çiftçilik mesleğine mensubiyet için yeterli görülmüştür. Bu ifade Anayasal meslek örgütü olan Ziraat Odalarını devre dışı bırakmaktadır. Oysa, kooperatif ortağı olmak ihtiyari meslek odası üyesi olmak ise Anayasal mecburiyettir.

Hükümetin bazı yasalarda olduğu gibi bu yasayla da sivil toplum örgütlerini cezalandırma girişimi devam etmektedir.

Ayrıca Komisyonunda teklifin görüşmeleri sırasında görüşlerini belirten Hazine, Maliye ve Ziraat Bankası temsilcileri de kanun teklifinin alt yapısının olmadığını dile getirmişlerdir.

Hazine temsilcisi bütçeye kanunla ilgili olarak "hükümetin ödenek tahsis etmediğini, Tarım Kredisinin hazineyle veya devletle herhangi bir organik bağının olmadığı bahsiyle hazineye görev verilmesi, zararın da Hazine tarafından karşılanmasına prensip olarak karşı olduklarını, Ziraat Bankasının 4603 sayılı Kanun çerçevesinde bedeli önceden ödenmeden görev verilemez hükmünün olduğunu, bütçede yer almadığı için, kanun teklifi yasalassa bile ödemenin mümkün olmadığını" belirtmiştir.

Ziraat Bankası temsilcisi de "teklifin 4603 sayılı kanuna aykırı olduğunu, ödeme gücü bulunmayan üreticinin kefalet borcundan kurtulmasının söz konusu olacağını, bu durumun kefaletten kurtulma imkânı bu kanun kapsamına girmeyen tarımsal kredi kefilleriyle ticari ve bireysel kredi kefillerinin de sızlanmalarına yol açacağını belirtmiştir.

Maliye Bakanlığı temsilcisi "Teklifin Borçlar Kanununun 19 uncu maddesine aykırı olduğunu yine Ticaret Kanununun 7 nci maddesine aykırı olduğunu, kanunun yasallaşmasıyla 4353 sayılı Kanun gereğince tahsilatın hazine avukatlarınınca yapılması gerektiğini, kanunun böyle bir işlevinin yanlış olacağını" belirtmiştir.

Altyapısı olmayan, karşılığı bütçede olmayan, Anayasaya ve çeşitli kanunlarımıza aykırı olan ve devlet ciddiyetiyle bağdaşmayan bu teklife muhalifiz.

Fahrettin Üstün
Muğla
Ramazan Kerim Özkan
Burdur

Osman Özcan
Antalya
Mehmet Işık
Giresun

Mehmet Semerci
Aydın
Necati Uzdil
Osmaniye

TARIM, ORMAN VE KÖYİŞLERİ KOMİSYONUNUN KABUL ETTİĞİ METİN
T.C. ZİRAAT BANKASI A.Ş. VE TARIM KREDİ KOOPERATİFLERİ TARAFINDAN KUL-
LANDIRILAN GRUP KREDİLERİNDEN DOĞAN KEFALETİN SONA ERDİRİLMESİ
HAKKINDA KANUN TEKLİFİ

Kefaletin sona ermesi

MADDE 1- (1) Türkiye Cumhuriyeti Ziraat Bankası Anonim Şirketinden 20/08/2002 ve Tarım Kredi Kooperatiflerinden 30/01/2004 tarihinden önce aynı kredi sözleşmesi ile birden çok üreticinin/kooperatif ortağının birbirlerine karşı müşterek borçlu ve müteselsil kefil sıfatı ile sorumlu olmak sureti ile toplu köy ikrazatı/grup kredisi şeklinde kullandıkları tarımsal kredilerden, kanunun yayımlandığı tarih itibarıyla Tasfiye Olunacak Alacaklar Hesaplarında kayıtlı borcu bulunanların (borcu yeniden yapılandırılmış olanlar dahil) bu sözleşmelerden doğan kendilerine ait borçlarını, faiz, masraf, yargılama gideri ve her türlü fer'ileri ile birlikte 31/12/2007 tarihine kadar tamamen ödemeleri şartı ile, bu kişilerin aynı sözleşmedeki diğer borçlulara olan kefaletten sorumluluğu son bulur.

(2) Borçluların kendilerine ait borçlarının ödenmesinde Türkiye Cumhuriyeti Ziraat Bankası Anonim Şirketi ve Tarım Kredi Kooperatifleri mevzuatında lehlerine öngörülen hükümlerden yararlanmaları mümkün olup, bu halde de sözleşmedeki diğer borçlulara olan kefaletten sorumlulukları son bulur.

(3) Bu kanun kapsamındaki borçluların asalet ve kefaletten kaynaklanan borçları nedeni ile aleyhlerine başlatılan dava ve takipler ile mahkumiyet kararları ayrıca harç ve masraf ödemeksin ve herhangi bir işleme gerek kalmaksızın kendi borcunu ödeyenler hakkında ortadan kalkar.

(4) Bu kanun kapsamında yer alan uygulamalardan, 18/04/2001 tarihli ve 2001/2312 sayılı Bakanlar Kurulu Kararı kapsamında Hazine kaynağına dönüştürülmüş tarımsal kredilerin borçluları da yararlanır.

(5) Bu kanun kapsamında kefalet sorumluluğu sona eren borçlularla aynı sözleşmede yer alan, fakat Türkiye Cumhuriyeti Ziraat Bankası Anonim Şirketine ve Tarım Kredi Kooperatiflerine olan borcunu bu kanun uyarınca 31/12/2007 tarihine kadar ödeyemeyen borçluların haklarındaki icra takiplerine, alacak tamamen tahsil ve tasfiye edilinceye, ya da aciz vesikasına bağlanıncaya kadar devam edilir. Türkiye Cumhuriyeti Ziraat Bankası Anonim Şirketine ve Tarım Kredi Kooperatiflerine olan borcu devam eden borçlular hakkındaki yasal takipler neticesinde alacağın aciz vesikasına bağlanması halinde, aciz vesikasına bağlanan faiz, masraf, yargılama gideri ve her türlü fer'ileri dahil, Türkiye Cumhuriyeti Ziraat Bankası Anonim Şirketinin ve Tarım Kredi Kooperatiflerinin alacakları Hazine tarafından karşılanır. Hazine, Türkiye Cumhuriyeti Ziraat Bankası Anonim Şirketi ve Tarım Kredi Kooperatiflerinin yerine geçip aciz vesikasının haklarını kullanır.

(6) Kendilerine ait borçlarını Kanunun yayımı tarihinden önce faiz, masraf, yargılama gideri ve her türlü fer'ileri ile birlikte tamamen ödemiş olup, sadece kefalet sorumlulukları devam edenler hakkında da bu kanun hükümleri uygulanır. Bu kanunda yer almayan hususlar hakkında Türkiye Cumhuriyeti Ziraat Bankası Anonim Şirketinin ve Tarım Kredi Kooperatiflerinin mevzuatı uygulanır.

Çiftçi belgesi istenmeyecek haller

MADDE 2- (1) Tarım ve Köyişleri Bakanlığının çiftçi kayıt sistemine kayıtlı olan çiftçilerden her türlü ayni ve nakdi yardım, avans, sübvansiyon, prim gibi tarımsal destekleme ve/veya kredi kullanılması işlemlerinde çiftçi belgesi aranmaz.

Yürürlük

MADDE 3- (1) Bu Kanun yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

Yürütme

MADDE 4- (1) Bu Kanun hükümlerini Bakanlar Kurulu yürütür.

Plan ve Bütçe Komisyonu Raporu

Türkiye Büyük Millet Meclisi

Plan ve Bütçe Komisyonu

8/5/2007

Esas No.: 2/975

Karar No.: 135

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına 16/3/2007 tarihinde sunulan ve Başkanlıkça 20/3/2007 tarihinde tali komisyon olarak Tarım, Orman ve Köyişleri Komisyonuna, esas komisyon olarak Komisyonumuza havale edilen, Adana Milletvekili Vahit KİRİŞÇİ ve Tokat Milletvekili Zeyid ASLAN imzalı, (2/975) esas numaralı "T.C. Ziraat Bankası A.Ş. ve Tarım Kredi Kooperatifleri Tarafından Kullandırılan Grup Kredilerinden Doğan Kefaletin Sona Erdirilmesi Hakkında Kanun Teklifi", Komisyonumuzun 28/3/2007 tarihinde yapmış olduğu 46 ncı Birleşiminde Hükümeti temsilen Tarım ve Köyişleri Bakanı M. Mehdi EKER, Tarım ve Köyişleri Bakanlığı, Maliye Bakanlığı, Hazine Müsteşarlığı, Devlet Planlama Teşkilatı Müsteşarlığı, Ziraat Bankası Anonim Şirketi, Tarım Kredi Kooperatifleri ve Ziraat Odaları Birliği temsilcilerinin katılımlarıyla birlikte incelenip görüşülmüştür.

Bilindiği gibi; ülkemiz nüfusunun büyük bölümü tarım sektöründe çalışmaktadır. Tarımsal desteklerin ve tarımsal ürünlerin yetersiz olduğu dönemlerde, çiftçiler kredi alabilmek için müşterek veya müteselsil kefalet yolu ile birbirlerine kefil olmuşlardır. Çiftçiler; çoğunlukla, hiç tanımadıkları, ödeme gücü ve ikametgah adresi konusunda bilgi sahibi olmadıkları kişilerin borcunu, grup kefilliği sıfatı ile ödemek durumunda kalmışlar veya icra takiplerine uğramışlardır. Ziraat Bankası Anonim Şirketi 2002 yılında, Tarım Kredi Kooperatifleri 2004 yılında müteselsil kefaletle kredi verme uygulamasına son verdiği halde, anılan tarihlerden önce müteselsil kefaletle kredi alan, ancak kendi borcunu ödemediği halde, çok sayıda çiftçi kefaletten doğan borcu nedeniyle icra takibine uğramış ve mağdur duruma düşmüştür. Kanun Teklifi ile; borcunu ödemiş olmakla birlikte, grup kefilliği nedeniyle idari veya kanuni takibe maruz kalmış çiftçilerin bu takiplerden kurtulması veya kendi borçlarını her türlü fer'ileri ile birlikte tamamen ödemeleri durumunda kefaletten kaynaklanan sorumluluklarının kaldırılması amaçlanmaktadır.

Teklif ve gerekçesi incelendiğinde;

- 18/4/2001 tarihli ve 2001/2312 sayılı Bakanlar Kurulu kararı kapsamında Hazine kaynağına dönüştürülmüş tarımsal kredilerin borçluları da dahil olmak üzere Türkiye Cumhuriyeti Ziraat Bankası Anonim Şirketinden 20/8/2002; Tarım Kredi Kooperatiflerinden 30/1/2004 tarihinden önce aynı kredi sözleşmesi ile birden çok üreticinin, müşterek borçlu veya müteselsil kefil sıfatı ile sorumlu olmak suretiyle grup kredisi şeklinde kullandıkları tarımsal kredilerden doğan kendilerine ait borçlarını, faiz, masraf, yargılama gideri ve her türlü fer'ileri ile birlikte 31/12/2007 tarihine kadar tamamen ödemeleri durumunda bu kişilerin aynı sözleşmedeki diğer borçlulara olan kefalet sorumluluğunun sona erdirilmesinin,

- Ziraat Bankası Anonim Şirketi veya Tarım Kredi Kooperatifine borcu devam eden borçlular hakkındaki kanuni ve idari takipler neticesinde alacağın aciz vesikasına bağlanması halinde, aciz vesikasına bağlanan Ziraat Bankası Anonim Şirketi/Tarım Kredi Kooperatifi alacaklarının faiz, masraf, yargılama gideri ve her türlü fer'ileri dahil Hazine tarafından karşılanması ve aciz vesikasından doğan hakların Hazine tarafından kullanılmasının,

- Tarım Kredi Kooperatifine ortak olan üreticilerden alınan belgelerin içeriğinin çiftçi belgesinin içeriğini de kapsadığından, Tarım Kredi Kooperatiflerinden kredi kullanan ve bu Kooperatifler aracılığıyla Devletçe sağlanan her türlü destekten yararlanan çiftçilerden, yürürlükteki mevzuat hükümlerine göre istenilmekte olan çiftçi belgesinin istenilmemesinin,

öngörüldüğü anlaşılmaktadır.

Komisyonumuzda, Teklifin geneli üzerinde yapılan görüşmelerde Teklif sahipleri Adana Milletvekili Vahit KIRIŞÇI ve Tokat Milletvekili Zeyid ASLAN ile Komisyon üyelerince;

- Teklifin 1 inci maddesi ile, çiftçilerimizin büyük çoğunluğunu mağdur eden grup kefilliği uygulamasından kaynaklanan sorunların çözümünün amaçlandığı,

- Grup kredileri kefilliği uygulamasının doğru bir uygulama olmadığı, Ziraat Bankası Anonim Şirketi tarafından 2002 yılında, Tarım Kredi Kooperatifleri tarafından ise 2004 yılında zaten bu uygulamaya son verildiği, grup kredileri kefilliği uygulaması nedeniyle birbirlerini tanımayan birçok insanın kredi almak için birbirlerine kefil olduğu, çiftçilerin çoğunun kendi borçlarını ödemelerine rağmen başkalarının borcu nedeniyle kanuni ve idari takibata uğradıkları, çiftçilerimizin bu mağduriyetinin giderilmesi amacıyla Teklifin acilen kanunlaşması gerektiği,

- Çiftçilerden her türlü ayni ve nakdi yardım, avans, sübvansiyon, prim gibi tarımsal destekleme veya kredi kullanılması işlemleri için Ziraat Odalarından ayrı ayrı çiftçi belgesi istenmesinin, çiftçiler üzerine gereksiz bir külfet yüklemiş olacağı,

- Kanun Teklifi ile, çiftçilerin borçlarının silinmesi veya yeniden yapılandırılmasının söz konusu olmadığı, borcunu tamamen ödemiş veya 2007 yılına kadar ödeyecek çiftçilerin müteselsil kefaletten kaynaklanan sorumluluklarının kaldırılmasının amaçlandığı,

- Grup kredi kefilliği uygulamasından kaynaklanan kefalet sistemi nedeniyle birçok çiftçinin mağduriyetinin söz konusu olduğu, bu mağduriyetin acilen giderilmesinin çiftçilerimizin üzerindeki baskıları ortadan kaldıracığı, dolayısıyla birçok çiftçiye üretime yönlendireceği,

- Tarım sektörünün üretim içindeki payının, sanayi sektörü ve hizmet sektörüne göre düşük olmasına rağmen, istihdamın büyük çoğunluğunun tarım sektöründe yer aldığı, bu nedenle tarım kesiminin sosyal yapımızın çok önemli bir bölümünü teşkil ettiği, dolayısıyla tarım kesiminin devlet tarafından desteklenmesinin çok önemli olduğu,

- Kanun Teklifinde, çiftçilerin toplu köy ikrazatı/grup kredileri kefilliğinden kaynaklanan sorumluluğunun ortadan kalkması için Kanunun yürürlük tarihinden önce borçlarını ödemiş olmaları ya da 31/12/2007 tarihine kadar borcunu her türlü fer'ileri ile birlikte kapatmaları gerektiği; ancak bazı çiftçilerin borçlarının iki yıla kadar bir vade ile yeniden yapılandırıldığı, borcu yeniden yapılandırılan çiftçilerin de borçlarını tamamen ödedikleri tarih itibarıyla bu Kanun hükümlerinden yararlanmasına yönelik bir hükmün metne eklenmesi gerektiği,

- Metinde yer alan borçlu kavramının Borçlar Hukuku dikkate alındığında, hem asıl borcu hem de bu borca bağlı fer'i borçları da bünyesinde barındıran bir kavramı ifade ettiği; metinde, borçlular ve kefiller şeklinde bir ibareye yer verilmesinin Kanunun uygulamasında tereddütlere yol açabileceği gibi kefillerin kefaletten kaynaklanan borçlarını ödememeleri gibi bir duruma da sebebiyet verebileceği, bu nedenle metinden kefil ibaresinin çıkarılması gerektiği,

- Çiftçilerin en az külfetle bu uygulamadan yararlanmasına imkan sağlanması yanında, Ziraat Bankası Anonim Şirketi ve Tarım Kredi Kooperatiflerinin de alacaklarını en uygun koşullarda tahsil edebilmeleri gerektiği,

- Kanun Teklifi kapsamına giren çiftçilerin borçlarının, uzun zaman geçmesi nedeniyle yüksek miktarlara ulaştığı, dolayısıyla, Kanun Teklifi kapsamına giren ve tarımsal kredi borçlarını 31/12/2007 tarihine kadar defaten ödemek isteyen çiftçilerin anapara ve faiz toplamından oluşan borçlarından %70 oranında indirim yapılmasının çiftçileri haciz kısı kacından kurtaracağı ve üretime yönlendireceği,

- Ziraat Odalarının, Anayasanın 135 inci maddesinde öngörülen Kamu Kurumu Niteliğinde Meslek Kuruluşu olduğu, bu meslek kuruluşlarının bütçeden herhangi bir pay almadığı, Ziraat Odaları Birliği Kanununda çiftçilere ilişkin her türlü belge ve bilgilerin odalar tarafından verileceğinin öngörüldüğü, bir kişinin çiftçilik faaliyetine devam edip etmediğinin Ziraat Odaları tarafından tespit edilmesinin daha doğru olacağı, çiftçilerin belirli zamanlarda kendileri ile ilgili meslek odasına gitmesinin mensubiyet duygusunu pekiştireceği, bu nedenle Teklifin 2 nci maddesinin metinden çıkarılması gerektiği,

- Tarımsal kredilere uygulanan faiz oranının enflasyon oranının çok üzerinde olduğu, çiftçilerimizin desteklenmesi için faiz oranlarının enflasyon oranının altında belirlenmesi gerektiği,

- Aciz vesikasına bağlanan borçların Hazine tarafından ödenmesi ve Hazinesinin aciz vesikasından doğan hakları kullanması konusunda Teklifte tam olarak bir açıklık bulunmadığı, Hazinesinin bu hakları nasıl kullanacağı konusuna açıklık getirilmesi gerektiği,

şeklinde dile getirilen görüş ve eleştirileri müteakip, Hükümet adına yapılan tamamlayıcı açıklamalarda;

- Ziraat Bankasının 2002 yılında, Tarım Kredi Kooperatiflerinin 2004 yılında toplu köy ikrazatı/grup kredileri kefilliği yöntemiyle kredi verme uygulamalarını ortadan kaldırdığı; ancak anılan yıllardan önce kredi almakla birlikte kendi borcunu ödemiş ve fakat, toplu köy ikrazatı/grup kredileri kefilliği nedeniyle sorumluluğu devam eden çiftçiler hakkında davalar açıldığı ve icra takiplerinin yapıldığı; bu sorunun gittikçe toplumsal bir yaraya dönüştüğü, dolayısıyla başkalarının borcu nedeniyle çok zor durumda bulunan çiftçilerin, bu durumdan kurtarılması gerektiği,

- Grup kredileri kefilliği uygulaması nedeniyle birçok çiftçimizin mağdur olduğu, bu nedenle kendi borcunu tamamen ödemiş olan çiftçilerimizin grup kredileri kefilliğinden kaynaklanan sorumluluklarının ortadan kaldırılmasını amaçlayan Teklifin olumlu karşılandığı,

- Grup kredileri kefilliği uygulamasının 1988 yılında başladığı, tarım kredi kooperatifinin birçok ortağının müteselsil kefaletten kaynaklanan sorumluluklarla karşı karşıya kaldığı, bu uygulamada çiftçilerden herbirinin birden fazla kişiye kefil olması nedeniyle bu kredilerden kaynaklanan sorumlu sayısının gittikçe arttığı, bu nedenle Teklif ile getirilen düzenlemelerin Hükümet tarafından desteklendiği,

- Çiftçilerimizin Ziraat Bankası ve Tarım Kredi Kooperatifleri aracılığıyla aldıkları ancak ödeyemedikleri kredilerin yeniden yapılandırılması için 6/6/2003 tarihli ve 4876 sayılı Kanunun Türkiye Büyük Millet Meclisi tarafından kabul edildiği, birçok çiftçimizin bu Kanuna istinaden borçlarını yeniden yapılandırarak ödedikleri, bazı çiftçilerimizin yeniden yapılandırmaya başvurmasına rağmen düzenli olarak ödemelerini yapamadığı, bazılarının ise yeniden yapılandırmaya başvurmadığı, ayrıca 2005 ve 2006 yıllarında da bu çiftçilerin borçlarının yeniden yapılandırılması ve çiftçiler hakkında icrai takibata başlanılmaması için çeşitli kolaylıkların sağlandığı,

- Çiftçiler tarafından alınacak krediler veya doğrudan destek uygulamaları nedeniyle yapılan her bir işlem için çiftçi belgesi istenmesinin çiftçiyi zor duruma düşürdüğü, çiftçi kayıt sistemine girmek için çiftçi belgesinin zaten istendiği, dolayısıyla söz konusu sisteme kaydolun çiftçilerden yapacakları her bir işlem için çiftçi belgesi istenmesinin doğru bir uygulama olmadığı,

- Aciz vesikasına bağlanan borçların Hazine tarafından karşılanması ve aciz vesikasından doğan hakların Hazine tarafından kullanılmasının Ziraat Bankası Anonim Şirketi ve Tarım Kredi Kooperatiflerinin mali yapılarını dengede tutacağı, gerekli takiplerin de ilgili kurumlar yerine Hazine tarafından yapılacağı,

ifade edilmiştir.

Teklifin geneli üzerinde yapılan görüşmelerin tamamlanmasını müteakip, Teklif ve Gerekçesi Komisyonumuzca da benimsenerek Teklifin maddelerine geçilmesi kabul edilmiş, ancak, verilen bir önerge doğrultusunda konunun daha ayrıntılı bir şekilde incelenebilmesini teminen bir Alt Komisyon kurulmasına karar verilmiştir.

Alt Komisyon, 29/3/2007 tarihinde ilgili kurum temsilcilerinin de katılımlarıyla yapmış olduğu toplantı neticesinde çalışmalarını tamamlamış ve raporunu Komisyonumuza sunmuştur.

Alt Komisyonunda görüşmelere tali komisyon olan Tarım, Orman ve Köyşleri Komisyonu metni üzerinden devam edilmesine karar verilmiştir.

Alt Komisyonca Tali Komisyon metninin;

- 1 inci maddesinin (1) numaralı fıkrası; Ziraat Bankası Anonim Şirketi ve Tarım Kredi Kooperatifleri mevzuatı kapsamında tarımsal kredi borcu bulunanların, borçlarını 31/12/2007 tarihine kadar yeniden yapılandırmaları ve yeniden yapılandırdıkları bu borçlarını tamamen ödemeleri durumunda son ödeme tarihi itibarıyla müteselsil kefaletlerinin son bulmasını teminen değiştirilmesi ve ayrıca (6) numaralı fıkranın ilk cümlesinin redaksiyona tabi tutulmak suretiyle fıkra son cümle olarak eklenmesi, (2) numaralı fıkrası; birinci fıkrada yapılan değişiklikler doğrultusunda metinden çıkarılması, (3) numaralı fıkrası; ilgisi nedeniyle metnin (4) numaralı fıkrası ile birleştirilmesi ve redaksiyona tabi tutulması, (4) numaralı fıkrası; redaksiyona tabi tutulması suretiyle (2) numaralı fıkra olarak, (5) numaralı fıkrası; Türkiye Cumhuriyeti Ziraat Bankası Anonim Şirketi ve Tarım Kredi Kooperatiflerine borcu devam eden borçlular hakkındaki yasal takipler neticesinde, aciz vesikasına bağlanan ve Hazine tarafından karşılanan borçların kapsamından 18/4/2001 tarihli ve 2001/2312 sayılı Bakanlar Kurulu Kararı kapsamındaki borçların çıkarılmasını teminen "Türkiye Cumhuriyeti Ziraat Bankası Anonim Şirketinin ve Tarım Kredi Kooperatiflerinin alacakları" ibaresinden sonra gelmek üzere "(18/4/2001 tarihli ve 2001/2312 sayılı Bakanlar Kurulu Kararı kapsamındaki hariç)" ibaresinin eklenmesi, (6) numaralı fıkrası; birinci cümlesinin ilgisi nedeniyle (1) numaralı fıkra son cümle olarak eklenmesi, ikinci cümlesi redaksiyona tabi tutulmak suretiyle (7) numaralı fıkra olarak; ayrıca, bu Kanun kapsamındaki tarımsal kredi borcundan kaynaklanan ve kefil sıfatıyla ödeme yapan borçluların diğer kefillere olan rücu haklarının saklı kalmasını öngören bir hükmün metne (3) numaralı fıkra olarak eklenmesi, bu Kanun kapsamındaki borçlular hakkında başlatılmış bulunan idari veya kanuni takibat işlemlerinin, hangi aşamada olursa olsun kendiliğinden durması, verilen mahkumiyet kararlarının infazının ertelenmesi, infazı devam edenlerin derhal tahliye edilmesi; ancak 31/12/2007 tarihine kadar borcunu ödemeyenler ile borçlarını yapılandırmayanlar hakkında bu tarihten itibaren; yapılandırma koşullarına uygun ödeme yapmayanlar hakkında ise taahhüdü ihlal tarihinden itibaren takibata kaldığı aşamadan devam olunmasını öngö-

ren bir hükmün (3) numaralı fıkra ile birleştirilerek metne (4) numaralı fıkra olarak eklenmesi, bu Kanunun toplu köy ikrazatı/grup kredisi şeklinde kullanılan tarımsal krediler dışındaki kredileri kapsamadığı ve bu Kanunun yürürlüğe girdiği tarihten önce yapılan ödemeler için bu Kanun hükümlerine dayanılarak iade yapılmayacağını öngören bir hükmün metne (6) numaralı fıkra olarak eklenmesi suretiyle,

- 2 nci maddesi; kanunların hazırlanmasında uygulanan esas ve usuller doğrultusunda redaksiyona tabi tutulması suretiyle,

- Yürürlük ve yürütmeye ilişkin 3 ve 4 üncü maddeleri; aynen, kabul edilmiştir.

Ayrıca Teklifin adı; kanun kapsamına uygunluğunun sağlanması ve kanunların hazırlanmasında uygulanan esas ve usuller doğrultusunda “Türkiye Cumhuriyeti Ziraat Bankası Anonim Şirketi ve Tarım Kredi Kooperatifleri Tarafından Kullanılan Toplu Köy İkrazatı/Grup Kredilerinden Doğan Kefaletin Sona Erdirilmesi Hakkında Kanun Teklifi” şeklinde redaksiyona tabi tutulmuştur.

Bu defa, Komisyonumuzun 8/5/2007 tarihinde Tarım ve Köyişleri Bakanlığı, Maliye Bakanlığı, Hazine Müsteşarlığı, Devlet Planlama Teşkilatı Müsteşarlığı, Ziraat Bankası Anonim Şirketi, Tarım Kredi Kooperatifleri ve Ziraat Odaları Birliği temsilcilerinin de katılımlarıyla yapmış olduğu 51 inci Birleşiminde Alt Komisyon metni esas alınmak suretiyle Teklifin görüşmeleri tamamlanmıştır.

Alt Komisyon metninin;

- 1 inci maddesi; (3) numaralı fıkrasının, bu Kanun kapsamındaki sözleşmeleri, kredi kullanmadığı halde, müşterek borçlu müteselsil kefil olarak imzalamış olanların kefalet sorumluluğunun da Kanunun yayımı tarihinde sona ermesini teminen değiştirilmesi, (5) numaralı fıkrasının, kesin aciz vesikasına bağlanan alacakların Türkiye Cumhuriyeti Ziraat Bankası Anonim Şirketi/Tarım Kredi Kooperatifleri tarafından takip edilmesi ve yapılan tahsilatın, tahsilatın yapıldığı ayı izleyen ayın ilk haftası içerisinde Hazine hesabına aktarılması, kesin aciz vesikasına bağlanan alacakların bu aşamadan sonraki takip işlemleri ile ilgili masrafların Hazine hesabına aktarılacak söz konusu tahsilat tutarından mahsup edilmesini teminen değiştirilmesi,

- 2 nci maddesi; aynen,

- İkinci maddede yapılan düzenleme ve ayrıca uygulanmakta olan Çiftçi Kayıt sisteminin işlevsiz kalmaması nedeniyle 31/12/1960 tarihli ve 193 sayılı Gelir Vergisi Kanununun 53 üncü maddesinin son fıkrasında yer alan “ve Ziraat Odasından, bulunmayan yerlerde Tarım il veya ilçe müdürlüklerinden çiftçi belgesini almayan ” ifadesi ile 15/5/1957 tarihli ve 6964 sayılı Ziraat Odaları ve Ziraat Odaları Birliği Kanununun ek 2 nci maddesinin yürürlükten kaldırılmasını öngören bir hükmün metne 3 üncü madde olarak eklenmesi suretiyle,

- Yürürlüğe ilişkin 3 üncü maddesi; pancar üreticisi çiftçilerin 2006 yılı ürün bedellerinin Nisan ayı başından itibaren çiftçilere ödenmeye başlanması ve Kanun Teklifinin kapsamına giren çiftçilerin kefillikten kaynaklanan borçları nedeniyle pancar üretiminden elde ettikleri gelirler haczedildiğinden, söz konusu çiftçilerin mağduriyetinin giderilmesi amacıyla Kanunun 1/4/2007 tarihinden geçerli olmak üzere yayımı tarihinde yürürlüğe girmesini teminen değiştirilmesi suretiyle 4 üncü madde olarak,

- Yürütmeye ilişkin 4 üncü maddesi; 5 inci madde olarak aynen, kabul edilmiştir.

Raporumuz, Genel Kurulun onayına sunulmak üzere Yüksek Başkanlığa saygı ile arz olunur.

Başkan	Başkanvekili	Bu Raporun Sözcüsü
<i>Sait Açıba</i>	<i>M. Altan Karapaşaoğlu</i>	<i>Mustafa Elitaş</i>
Afyonkarahisar	Bursa	Kayseri
Sözcü	Kâtip	Üye
<i>Sabahattin Yıldız</i>	<i>Mehmet Sekmen</i>	<i>Halil Aydoğan</i>
Muş	İstanbul	Afyonkarahisar
Üye	Üye	Üye
<i>Mehmet Zekai Özcan</i>	<i>Mehmet Mesut Özakcan</i>	<i>A. Kemal Devencil</i>
Ankara	Aydın	Balıkesir
Üye	(Karşı oy yazısı ektedir)	(Karşı oy yazısı ektedir)
<i>Ali Osman Sali</i>	Üye	Üye
Balıkesir	<i>Ahmet İnal</i>	<i>Osman Nuri Filiz</i>
Üye	Batman	Denizli
<i>Alaattin Büyükkaya</i>	Üye	Üye
İstanbul	<i>A. Kemal Kumkumoğlu</i>	<i>Birgen Keleş</i>
Üye	İstanbul	İstanbul
<i>Kemal Kılıçdaroğlu</i>	(Karşı oy yazısı ektedir)	(Karşı oy yazısı ektedir)
İstanbul	Üye	Üye
(Ayrışik oy ektedir)	<i>M. Mustafa Açıkalın</i>	<i>Bülent Baratalı</i>
Üye	İstanbul	İzmir
<i>Fazıl Karaman</i>	Üye	(Karşı oy yazısı ektedir)
İzmir	<i>Y. Selahattin Beyribey</i>	Üye
Üye	Kars	<i>Taner Yıldız</i>
<i>Mikail Arslan</i>	Üye	Kayseri
Kırşehir	<i>Muzaffer Baştopçu</i>	Üye
Üye	Kocaeli	<i>Mustafa Ünaldı</i>
<i>Hasan Fehmi Kinay</i>	Üye	Konya
Kütahya	<i>Mustafa Özyürek</i>	Üye
Üye	Mersin	<i>Gürol Ergin</i>
<i>O. Seyfi Terzibaşoğlu</i>	(Karşı oy yazısı eklidir)	Muğla
Muğla	Üye	(Karşı oy yazısı ektedir)
Üye	<i>Osman Seyfi</i>	Üye
<i>Kazım Türkmen</i>	Nevşehir	<i>Cemal Uysal</i>
Ordu	Üye	Ordu
(Karşı oy yazısı ektedir)	<i>İmdat Sütüoğlu</i>	Üye
Üye	Rize	<i>Musa Uzunkaya</i>
<i>Sabahattin Cevheri</i>	Üye	Samsun
Şanlıurfa	<i>M. Ergun Dağcıoğlu</i>	Üye
	Tokat	<i>M. Akif Hamzaçebi</i>
		Trabzon
		(Ayrışik oy yazısı ektedir)

AYRIŞIK OY

T.C. Ziraat Bankası A.Ş. ve Tarım Kredi Kooperatifleri tarafından kullanılan Grup Kredilerinden doğan kefaletin sona erdirilmesi hakkında kanun teklifi, amacını karşılamada yetersiz kalcaktır. Şöyle ki, çiftçimizi rahatlatmak amacıyla bugüne kadar çıkarılan çiftçi borçlarının faizleri azaltılarak taksitlendiren yasaların hiçbiri istenen sonucu doğurmamış; çiftçimiz bugün de icra takipleri ve hapse atılma durumuyla karşı karşıya kalmıştır.

Görüşmekte olduğumuz yasa teklifi metni esas itibariyle çiftçi borçlarına hiçbir biçimde iyileştirme getirmemektedir. Yalnızca, toplu köy ikrazatlarından, anılan tarihlerden önce kredi kullanan ve kendi kredi borçlarını ödeyenlerin kefilliklerini düşürmektedir. Yasa teklifi, Ziraat Bankasından 20/08/2002 tarihinden, Tarım Kredi Kooperatiflerinden de 30/01/2004 tarihinden önce; toplu köy ikrazatı şeklinde birden fazla çiftçinin müşterek borçlu müteselsil kefil sıfatıyla bir kredi sözleşmesine dayanarak kullandıkları kredilerde, kendi borcunu ödediği halde kefaleti bulunanların kefalet yükümlülüğünü ortadan kaldırmaktadır. Münferit sözleşmeye dayalı kefaletle kullanılan kredileri ise kapsamamaktadır. Teklifin, kefaleti kaldırma yanında, çok zor durumda bulunan çiftçilerimizin kendi borçlarını zamanında ve tam ödeyebilmelerini sağlamak açısından bazı iyileştirmelerle daha anlamlı hale getirilmesi gerekir. Bu nedenle teklife, “bu kanun kapsamına giren tarımsal kredi borçlarını 31/12/2007 tarihine kadar defaten ödemek isteyen çiftçilerin, anapara ve faiz toplamından oluşan borçlarına, belli bir oranda indirim uygulanır” yönünde bir madde eklenmelidir. İndirim oranı yüzde 50’ye ulaşacak şekilde belirlenebilir. Böylece kronikleşmiş ve üstünden uzun bir zaman geçmesi nedeniyle aşırı düzeylere ulaşmış olan borçlar ödenebilir hale gelir. Bu şekilde çiftçi haciz kiskacından kurtulur ve üretime döner.

Yasa teklifinin 2 ve 3 üncü maddeleri ise kesinlikle ziraat odalarını işlevsizleştirmeyi amaçlamaktadır. Ya bu maddeler Tekliften çıkarılmalı ya da çiftçilerin yılda bir kez ziraat odasından çiftçilik belgesi alması zorunluluğu bu maddede ifade edilmelidir. Teklifin 2 nci maddesi “Tarım ve Köyişleri Bakanlığı çiftçi kayıt sistemine kayıtlı olan çiftçilerden, her türlü ayni ve nakdi yardım, avans, sübvansiyon, prim gibi tarımsal destekleme ve/veya kredi kullanılması işlemlerinde çiftçilik belgesi aranmaz” hükmünü içermektedir.

Çiftçilik belgesi bir gerçek ya da tüzel kişinin, düzenlendiği yıl çiftçilik faaliyetinde bulunup bulunmadığını belgeleyen bir belgedir ve bu belge ziraat odası tarafından, ziraat odası bulunmayan ilçelerde ise Tarım İlçe Müdürlükleri tarafından verilmektedir. 6964 sayılı Yasanın 5184 sayılı Yasayla değişik 1/A maddesinde çiftçi şöyle tanımlanmaktadır. “Çiftçi: çiftçilik faaliyetlerini mal sahibi, kiracı, yarıcı ya da ortakçı olarak devamlı veya en az bir ekim veya yetiştirme devresi yapan kişidir.” Bir kişinin çiftçilik mesleğini bir ekim veya yetiştirme devresinde yaptığının kanıtlanması ise meslek odasından, yani ziraat odasından o yıla ilişkin çiftçilik belgesi alması ile mümkündür. Çiftçilik belgesi, devletçe verilen desteklerin amacına uygun kişilere kullandırılması yanında çiftçi olmayan kişilere devlet hazinesinden kaynak aktarılmasının önüne geçilmesi bakımından da zorunludur. Çünkü bir kişinin Tarım ve Köyişleri Bakanlığı çiftçi kayıt sistemine kaydedilmesi için üzerine kayıtlı arazisi olması yeterlidir. Oysa, çiftçi olması için o kişinin tarımsal varlığının olması yeterli olmayıp, ayrıca o arazi üzerinde o yıl çiftçilik faaliyetinde bulunması gerekir. Tarım ve Köyişleri Bakanlığı çiftçi kayıt sistemine kayıtlı kişiler, sistemden kaydı silinmediği sürece çiftçilik faaliyetinde bulunup bulunmadığına bakılmaksızın bu yasa teklifiyle çiftçi sayılmaktadır.

Ayrıca bir kişinin herhangi bir kamu kurumu niteliğindeki meslek kuruluşuna üyeliğinin kanıtlanması, o kuruluş tarafından verilen yazılı belge ile sabittir. Türk çiftçisinin anayasal meslek kuruluşu hiç kuşku yok ki ziraat odalarıdır. Çiftçiliğin kanıtlanması da ancak bu odanın vereceği belge ile olanaklıdır. Kaldı ki, ziraat odaları, verilen çiftçi belgelerinden -yasa gereği- hiçbir ücret almamaktadır.

Ayrıca Teklife 3 üncü madde olarak önerge ile eklenen maddede yapılan düzenleme ile 193 sayılı Gelir Vergisi Kanununun 53 üncü maddesinin son fıkrasından “ve Ziraat Odasından, bulunmayan yerlerde Tarım İl veya İlçe müdürlüklerinden çiftçi belgesi alamayan” ifadesi çıkarılmış ve 15/05/1957 tarih ve 6964 sayılı Ziraat Odaları ve Ziraat Odaları Birliği Kanununun ek 2 nci maddesi yürürlükten kaldırılmıştır. Bu düzenleme karşısında Teklifin 2 nci maddesine gerek bulunmamaktadır.

Sonuç olarak Teklifin 1 inci maddesi prensip olarak olumlu olmakla birlikte tarım sektörünün ve çiftçinin içinde bulunduğu durum dikkate alındığında yeterli değildir. 2 ve 3 üncü maddelerle yapılan düzenlemede ise anayasal bir kuruluşu zayıflatma ve yok etme amacına hizmet edeceğinden dolayı kesinlikle katılmıyoruz.

M. Akif Hamzaçebi

Trabzon

A. Kemal Deveciler

Balıkesir

Kemal Kılıçdaroğlu

İstanbul

Gürol Ergin

Muğla

A. Kemal Kumkumoğlu

İstanbul

Bülent Baratalı

İzmir

Kazım Türkmen

Ordu

M. Mesut Özakcan

Aydın

Birgen Keleş

İstanbul

Mustafa Özyürek

Mersin

ADANA MİLLETVEKİLİ VAHİT KİRİŞÇİ VE TOKAT MİLLETVEKİLİ ZEYİD ASLAN'IN
TEKLİFİ

**T.C. ZİRAAT BANKASI A.Ş. VE TARIM KREDİ KOOPERATİFLERİ TARAFINDAN
KULLANDIRILAN GRUP KREDİLERİNDEN DOĞAN KEFALETİN SONA ERDİRİLMESİ
HAKKINDA KANUN TEKLİFİ**

MADDE 1- T.C. Ziraat Bankası A.Ş.'den (Banka) 20/08/2002, Tarım Kredi Kooperatiflerinden (TKK) 30/01/2004 tarihinden önce aynı kredi sözleşmesi ile birden çok üreticinin/kooperatif ortağının (borçlular) birbirlerine karşı müşterek borçlu müteselsil kefil sıfatı ile sorumlu olmak sureti ile toplu köy ikrazatı/grup kredisi şeklinde kullandıkları tarımsal kredilerden, kanunun yayımlandığı tarih itibariyle Tasfiye Olunacak Alacaklar Hesaplarında kayıtlı borcu bulunanların (borcu yeniden yapılandırılmış olanlar dahil) bu sözleşmelerden doğan kendilerine ait borçlarını, faiz, masraf, yargılama gideri ve her türlü fer'ileri ile birlikte 31/12/2007 tarihine kadar tamamen ödemeleri şartı ile, bu kişilerin aynı sözleşmedeki diğer borçlulara olan kefaletten sorumluluğu son bulur.

Borçluların kendilerine ait borçlarının ödenmesinde Banka ve TKK mevzuatında lehlerine öngörülen hükümlerden yararlanmaları mümkün olup, bu halde de sözleşmedeki diğer borçlara olan kefaletten sorumlulukları son bulur.

Bu kanun kapsamındaki borçluların asalet ve kefaletten kaynaklanan borçları nedeni ile aleyhlerine başlatılan dava ve takipler ile mahkumiyet kararları ayrıca harç ve masraf ödenmeksizin ve herhangi bir işleme gerek kalmaksızın kendi borcunu ödeyenler hakkında ortadan kalkar.

Bu kanun kapsamında yer alan uygulamalardan, 18/04/2001 tarihli ve 2001/2312 sayılı Bakanlar Kurulu Kararı kapsamında Hazine kaynağına dönüştürülmüş tarımsal kredilerin borçluları da yararlanır.

Bu kanun kapsamında kefalet sorumluluğu sona eren borçlularla aynı sözleşmede yer alan ve fakat Bankaya/TKK'ne olan borcunu bu kanun uyarınca 31/12/2007 tarihine kadar ödeyemeyen borçluların haklarındaki icra takiplerine, alacak tamamen tahsil ve tasfiye edilinceye ya da aciz vesikasına bağlanıncaya kadar devam edilir. Bankaya/TKK'ne olan borcu devam eden borçlular hakkındaki yasal takipler neticesinde alacağın aciz vesikasına bağlanması halinde, aciz vesikasına bağlanan faiz, masraf, yargılama gideri ve her türlü fer'ileri dahil, Banka/TKK alacakları Hazine tarafından karşılanır. Hazine, Bankanın/TKK'nın yerine geçip aciz vesikasının haklarını kullanır.

Kendilerine ait borçlarını Kanunun yayımı tarihinden önce faiz, masraf, yargılama gideri ve her türlü fer'ileri ile birlikte tamamen ödemiş olup, sadece kefalet sorumlulukları devam edenler hakkında da bu Kanun hükümleri uygulanır. Bu kanunda yer almayan hususlar hakkında Banka/TKK mevzuatı uygulanır.

MADDE 2- Tarım Kredi Kooperatiflerinden kredi kullanan ve bu kooperatifler aracılığıyla Devletçe sağlanan her türlü destekten yararlanan çiftçilerden, diğer kanun hükümlerine göre Tarım Kredi Kooperatiflerince istenilmekte olan çiftçilik belgesi istenilmez.

MADDE 3- Bu Kanun yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

MADDE 4- Bu Kanun hükümlerini Bakanlar Kurulu yürütür.

PLAN VE BÜTÇE KOMİSYONUNUN KABUL ETTİĞİ METİN

TÜRKİYE CUMHURİYETİ ZİRAAT BANKASI ANONİM ŞİRKETİ VE TARIM KREDİ KOOPERATİFLERİ TARAFINDAN KULLANDIRILAN TOPLU KÖY İKRAZATI/GRUP KREDİLERİNDEN DOĞAN KEFALETİN SONA ERDİRİLMESİ HAKKINDA KANUN TEKLİFİ

Kefaletın sona ermesi

MADDE 1- (1) Türkiye Cumhuriyeti Ziraat Bankası Anonim Şirketine 20/8/2002, Tarım Kredi Kooperatiflerinden 30/1/2004 tarihinden önce birden çok üreticinin/kooperatif ortağının birbirlerine karşı müşterek borçlu ve müteselsil kefil sıfatı ile sorumlu olarak toplu köy ikrazatı/grup kredisi şeklinde kullandıkları tarımsal kredilerden, bu Kanunun yürürlüğe girdiği tarih itibariyle Tasfiye Olunacak Alacaklar/Takip Hesaplarında kayıtlı borcu bulunanların (borcu yeniden yapılandırılmış olanlar dahil) bu sözleşmelerden doğan kendi borçlarını, Türkiye Cumhuriyeti Ziraat Bankası Anonim Şirketi ve Tarım Kredi Kooperatifleri mevzuatında yer alan ödeme esaslarına göre; faiz, masraf, yargılama gideri, vekalet ücreti ve diğer her türlü fer'ileri ile birlikte 31/12/2007 tarihine kadar tamamen ödemeleri ya da bu tarihe kadar yeniden yapılandırmaları ve yeniden yapılandırılan borçların yapılandırma koşullarında tamamen ödenmesi şartıyla, aynı sözleşmedeki diğer tarımsal kredi borçlularına olan kefalet sorumluluğu ödeme tarihi itibariyle son bulur. Kendilerine ait tarımsal kredi borçlarını bu Kanunun yürürlüğe girdiği tarihten önce faiz, masraf, yargılama gideri, vekalet ücreti ve diğer her türlü fer'ileri ile birlikte tamamen ödeyenlerin tarımsal kredilerden kaynaklanan ve aynı sözleşmedeki diğer borçlulara olan kefaletten sorumluluğu ise, bu Kanunun yürürlüğe girdiği tarihte sona erer.

(2) Bu Kanun hükümlerinden, 18/4/2001 tarihli ve 2001/2312 sayılı Bakanlar Kurulu Kararı kapsamında Hazine kaynağına dönüştürülmüş tarımsal kredilerin borçluları da yararlanır.

(3) Bu Kanun kapsamındaki sözleşmeleri kredi kullanmadığı halde müşterek borçlu müteselsil kefil olarak imzalamış olanların kefalet sorumluluğu bu Kanunun yayımı tarihinde sona erer.

(4) Bu Kanun kapsamındaki borçlular hakkında başlatılmış bulunan idari veya kanuni takibat işlemleri, hangi aşamada olursa olsun kendiliğinden durur, mahkumiyet kararlarının infazı ertelenir, infazı devam edenler derhal tahliye edilir. Bu Kanun kapsamındaki borcunu ödeyenler hakkında daha önce başlatılan dava ve takipler ile mahkumiyet kararları ayrıca harç ve masraf ödenmeksizin ve herhangi bir işleme gerek kalmaksızın ortadan kalkar. Ancak 31/12/2007 tarihine kadar borcunu ödemeyenler ile borçlarını yapılandırmayanlar hakkında bu tarihten itibaren; yapılandırma koşullarına uygun ödeme yapmayanlar hakkında ise taahhüdü ihlal tarihinden itibaren takibata kaldığı aşamadan devam olunur.

(5) Türkiye Cumhuriyeti Ziraat Bankası Anonim Şirketine ve Tarım Kredi Kooperatiflerine olan borcu devam eden borçlular hakkındaki yasal takipler neticesinde, alacağın kesin aciz vesikasına bağlanması halinde, kesin aciz vesikasına bağlanan faiz dahil, Türkiye Cumhuriyeti Ziraat Bankası Anonim Şirketinin ve Tarım Kredi Kooperatiflerinin alacakları (18/4/2001 tarihli ve 2001/2312 sayılı Bakanlar Kurulu Kararı kapsamındaki hariç) Hazine tarafından karşılanır. Kesin aciz vesikasına bağlanan alacaklar Hazine adına Türkiye Cumhuriyeti Ziraat Bankası Anonim Şirketince/Tarım Kredi Kooperatiflerince takip edilir ve yapılan tahsilat, tahsilatın yapıldığı ayı izleyen ayın ilk haftası içerisinde Hazinesinin hesabına aktarılır. Kesin aciz vesikasına bağlanan alacakların bu safhadan sonraki takip işlemleriyle ilgili masraflar Hazine hesabına aktarılacak tahsildan mahsup edilir.

(6) Bu Kanun, toplu köy ikrazatı/grup kredisi şeklinde kullanılan tarımsal krediler dışındaki kredileri kapsamaz ve bu Kanunun yürürlüğe girdiği tarihten önce yapılan ödemeler için bu Kanun hükümlerine dayanılarak iade yapılmaz.

(7) Bu Kanunda yer almayan hususlar hakkında Türkiye Cumhuriyeti Ziraat Bankası Anonim Şirketinin ve Tarım Kredi Kooperatiflerinin mevzuatı uygulanır.

Çiftçi belgesi istenmeyecek haller

MADDE 2- (1) Tarım ve Köyişleri Bakanlığının çiftçi kayıt sistemine kayıtlı çiftçilerden, her türlü ayni ve nakdi yardım, avans, sübvansiyon, prim gibi tarımsal destekleme ve/veya kredi kullanılması işlemlerinde çiftçi belgesi aranmaz.

Yürürlükten kaldırılan hükümler

MADDE 3- (1) 31/12/1960 tarihli ve 193 sayılı Gelir Vergisi Kanununun 53 üncü maddesinin son fıkrasında yer alan “ve Ziraat Odasından, bulunmayan yerlerde Tarım il veya ilçe müdürlüklerinden çiftçi belgesini almayan” ibaresi ile 15/5/1957 tarihli ve 6964 sayılı Ziraat Odaları ve Ziraat Odaları Birliği Kanununun ek 2 nci maddesi yürürlükten kaldırılmıştır.

Yürürlük

MADDE 4- (1) Bu Kanun 1/4/2007 tarihinden geçerli olmak üzere yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

Yürütme

MADDE 5- (1) Bu Kanun hükümlerini Bakanlar Kurulu yürütür.

